

(1)

श्रीगणेशाय नमः ॥ रूषीलो मे शैल्यग्रे रायाधर्मा ॥ ऐकह्यारिश्चंद्रा विमहिमाः
ज्याच्या सखधीरपणाचि सीमा ॥ जालि ब्रह्मांड मंडपी ॥ १ ॥ जो आयो ध्याचा
नृपती ॥ पुराणी महिमा ज्याचि वर्णोती ॥ जो सूर्यवो सीचाचे वृवती ॥ ह्यारिश्चंद्र
राजेंद्र ॥ २ ॥ पृथ्वीचे सकळ नृपवर ॥ ह्यारिश्चंद्रोदती करभार ॥ दानशीळ सख
समुद्र ॥ सेना आपार तयाची ॥ ३ ॥ दुःखदरिद्र दुःखाळ पाहि ॥ आयो ध्ये मा
जी नसे कराहि ॥ लोकसंभोग्य सकळ दि ॥ द्रव्यासनाहि मोती तेंथे ॥ ४ ॥ आयो
ध्येचे सुंदरपण ॥ पाहुन लो जेशेच भुवन ॥ सदा फळ दिव्ये वन ॥ कसंतरे खानस
खावे ॥ ५ ॥ जो व्यासवाल्मीकाचा पुर ॥ तो सकळ तीर्थां माजी माहो मर ॥ तो ना
रदमुनेश्वर ॥ आयो ध्ये सीपातला ॥ ६ ॥ राये साखंग केले नमन ॥ करि नारदा
चे पुजेन ॥ रूषील्यग्रे तुरायाधन्ये ॥ पुर्णनीधान पृथ्वीवरि ॥ ७ ॥ नारद तेथोनी
नीवाला ॥ वेगे ईंद्रसभे सीपातला ॥ सभाघनवठ लिंते वेळा ॥ नारदे वर्णीले ह्यारि

(२)

पाडवप्र०॥

॥१॥

चंद्र ॥८॥ आजीपृथ्वीवरिहारिचंद्र ॥ परमसखधीरनृपवर ॥ ज्याची कीर्तीपरमपवी
त्र ॥ त्रैलोक्यविस्तारलि ॥९॥ नारदेहारिचंद्रवर्णीता ॥ वसीरे डोलवीलामाया ॥
सणे सत्तरासी पुरता ॥ हारिचंद्रापरतानसे ॥१०॥ विश्वामीत्रकोधावला ॥ सणे
आपुलासीयेवणीला ॥ सत्वाहिनकरिनावलिळा ॥ क्षेणमात्रनलगता ॥११॥
क्षेत्रापुरे मस्यक ॥ इंद्रापुरे कायरंक ॥ सूर्यापुरे विपक ॥ मोडले पैकोवे ॥१२॥
सत्वागळीनहारिचंद्र ॥ तरिचमी विश्वामीत्र ॥ तुगुरुक्षणे नथोर ॥ आभीमानध
रितयाचा ॥१३॥ मगबोले वशीरूपी ॥ जारिहारिचंद्र ठेकेल सत्तासी ॥ तरिभी
मद्येपाणनी श्वयेसी ॥ कल्यवरिजाहोले ॥१४॥ हारिचंद्र सत्तागळील पुर्ण ॥ त
रिमीब्राह्मण्यावेगळो होइ न ॥ वीध्वज्यार कर्मजाण ॥ तैगर्भस्थानमीपावे ॥१५॥
मगवीश्वामीत्रबोले ॥ म्याकोठिवरुषतपकेले ॥ लोहोपीरुषशीले ॥ पंचाग्नीसा
धीले बहुकाळ ॥१६॥ सत्तानठे हारिचंद्र ॥ तरिहेतपदेई न समग्र ॥ वशीरु

तापआ०॥

॥३॥

॥१॥

(2A)

ह्मणेईश्वर॥ऐसेचकरिलनीधरि॥१७॥विश्वामीत्रह्मणेवशीरासी॥तुवाहेश्वर
नकरावेरायासी॥येरह्मणेनीश्वयेसी॥कळेरयासीनेदिव॥१८॥दोघेआश्रमा
गेले॥वसीहेतपआरंभीले॥आपेननयावेवहिले॥हारिश्वेंद्रह्मणउनी॥१९॥
कापव्येआनुशंनथोर॥देहेआरंभीविश्वामीत्र॥पराजेयपाषेलहारिश्वेंद्र॥ऐ
साप्रकारमांडिला॥२०॥आकसेकोटिमाहायात्रा॥वनातसोडिवीश्वामीत्र॥मणु
शाप्रक्षीसमग्र॥वाठआनुमात्रचालेना॥२१॥वनातनवागतीमणुने॥कैची
पीकेपडिलिवेस॥समाचाररायस॥संगतीलेकनगरिचे॥२२॥राजाह्म
णेप्रजापिडति॥मगमीकासयानगती॥लेकराऐस्याप्रिती॥प्रजानीश्वीतीपा
कीनमी॥२३॥सिद्धकरुनच्यातुरंगलेना॥हारिश्वेंद्रचालिल्यावना॥सेवेता
रामतीआंगणा॥नीघतीजालीकौतुके॥२४॥वनोवनीधावेहारिश्वेंद्र॥करि
व्याघ्राचासंख्यार॥आणीसावजेपिडाकर॥मारिनृपवरतेधवा॥२५॥सीधाश्व
मीवसेवीश्वामीत्र॥कळलतयासीसमाचार॥कोधावलासुषेश्वर॥का

(३)

॥ पांडव ॥

॥ २ ॥

पठेथोर मांडिले ॥ २६ ॥ मावेचे मृगदोन करुनी ॥ पाठवित तयेवणी ॥ हारिश्चंद्र
तेदेखोनी ॥ तुरंगवेगे लाठला ॥ २७ ॥ दोघेहि मृगपळत ॥ आले सिद्धाश्रमाधाव
त ॥ हारिश्चंद्र पावला तेथे ॥ आपुर्वदेखत सीद्धाश्रम ॥ २८ ॥ गाड आणी व्याघ्र ॥ तेथे
चरतीणी वडर ॥ सर्प आणी मुंगस मीत्रादि हो अनुमात्र नसेवी ॥ २९ ॥ पक्षी क
रिती वेदध्यायेन ॥ वारवानी तो राखे पुराण ॥ हारिश्चंद्र देखेन ॥ आश्चर्य पुण
मांडले ॥ ३० ॥ तो तारामती आणी प्रधान ॥ नागुणसेना आलि सर्व जाण ॥ ऐको
न पक्षान्वेष्टाणे ॥ मणसंतोशे सर्वचे ॥ ३१ ॥ तो देखिले शीव स्थान ॥ कास्मी
राचे देउळ जाण ॥ माजी रत्नघोषे लांग प्रभावन ॥ देखोनी मणसंतोशे ॥ ३२ ॥
परिवार तेथे वीराहिला ॥ रायेनी त्याने मसारिला ॥ शोडशोपचारि शीव पुजी
ला ॥ श्रम गेला समस्त ॥ ३३ ॥ विश्वामित्र तेक्षणी ॥ दोघी पाठवील्या मातांगीनी
उतम गोयेन करुणी ॥ रावभुलोनी भोगीजे ॥ ३४ ॥ रंभा ऐशा सुंदर ॥ गायन
करिती सुधर ॥ प्रसन्न जाला हारिश्चंद्र ॥ काहिवर मागा आला ॥ ३५ ॥ त्यात्मण

॥ ताप आ ॥

॥ ३० ॥

॥ २ ॥

(3A)

तीरैकराया ॥ आसीहोउतुस्याभार्या ॥ तारामतीसदुर करणीया ॥ भोगआस्ना
सीदेईजे ॥ ३६ ॥ तोसत्कर्मीप्रधान ॥ कोधावलाआपण ॥ दुतसंगीनीग्रहक
रुन ॥ यासीबाहिरघालोरे ॥ ३७ ॥ त्यादोघांचांडाळनी ॥ ओहेतकेवळमारांगी
नी ॥ दुतीबाहिरघातल्याळकलेनी ॥ गेल्यातेक्षणीरुषीपासी ॥ ३८ ॥ सांगती
सकळवर्तमान ॥ आस्नासीबाहिरघातलेलोडोनी ॥ वीश्यामीनकोधेकर
नी ॥ संगेसीषेघेउनीचलीला ॥ ३९ ॥ कोपकांपतथरथरा ॥ हेवळातआलाव
रा ॥ लगेच्यांडाळाच्याकुमरा ॥ मजवीश्यामीननेनसी ॥ ४० ॥ ओरेमासामहिमा
नाहिकळला ॥ तुसावीशेवंपिताउद्धरिला ॥ इंदूपदापाठवीला ॥ ४१ ॥ पीतृहो
हिगुरेहोहोगेहत्या ॥ घडल्याहोत्यांतुस्यापित्या ॥ केवळचांडाळजालाहोता
तोम्यातत्वताउद्धरिला ॥ ४२ ॥ तेआवघेतुवीसरुन ॥ केलामास्यादासीचाआप
मान ॥ मासीत्वापेदेसंपुर्ण ॥ तुजकायेकारणवधावया ॥ ४३ ॥ त्वापेदेमासीबाळेसे
कीडतहोतीवनात ॥ तुकोणवधावयायेथे ॥ सांगसरितदुर्जना ॥ ४४ ॥ तुस्यागु

(५)

॥पांडवप्र॥

॥३॥

रुचेहोंभरिपूत्र॥म्यावधीलेक्षेनमात्र॥तोमीरषीवीध्यामीत्र॥मासेचेरित्रनकळे
तुज॥४५॥म्याबल्लयासीवादकरुण॥प्रतीक्षरीकेलीसंपूर्ण॥तुआपुलेवैभवमज
लागुण॥हारवावयाआलासी॥४६॥तोसकीतीप्रधानासमवेत॥राजाघाली
दंडवत॥तारामतीचेरणघरित॥आस्मिर्नरिआपराधी॥४७॥क्षेमाकरणेरुषी
राया॥स्मणेनीपुढतिलारालिपाया॥रुषीस्मणेश्वापदेवधावया॥कायेगया
आलासी॥४८॥हैसेवीश्वामीत्रिलेनी॥गलाआश्रमासेकोपोनी॥रावपरम
श्रेमानी॥शिवभुवनीप्रवेशला॥४९॥रावपरमधींताकांत॥नीहाकेलियेक
मुहुर्त॥तारामतीमांडिदेत॥उसारायाचेतेधवा॥५०॥रायेदेखिले श्वप्न॥के
हीयेकआलाब्राह्मण॥त्याचेपायेधुवानी॥सकळराज्यदानदिधले॥५१॥तो
ब्राह्मणस्मणेनेक्षणी॥आंकुहालगामलेखणी॥रायादेमजलागुणी॥येरिते
क्षणीदिधलि॥५२॥सवेचीयेकवीवसी॥सौबेयेउनरायासी॥रावगजबजो
नमानसी॥जागाजालातेधवा॥५३॥करुणीयाहारिस्मरण॥तारामतीससांगे

॥तापअ॥

॥३०॥

॥३॥

(4A)

स्वप्न ॥ समुद्र वलया कींत संपुर्ण ॥ राज्ये ब्राम्हणा दिधले ॥ ५४ ॥ तो वीस्वामी त्रवेशपाल
गेन ॥ होउन आला ब्राह्मण ॥ दिधले रायासी आसी वचेन ॥ नृपे पुजेन पैकले ॥ ५५ ॥
रायासी म्हणे ब्राह्मण ॥ मज औठभार देई सुवर्ण ॥ राजा बोले प्रीती वचेन ॥ आवस्ये
उन जाईजे ॥ ५६ ॥ राजा म्हणे ब्राम्हणासी ॥ चला वेस्वये आये ध्येसी ॥ तुमची दक्षे
ना निश्चीयेसी ॥ म्हणे नीभार ये दिधली ॥ ५७ ॥ चार वरि बैसवीला ब्राम्हण ॥ रा
जा चालिला आये ध्ये लागुण ॥ सुरवासनी आरखेन ॥ तारामती चालीली ॥ ५८ ॥
पुढे कोठिकर जाती धाउन ॥ आये लाहरी गारिली संपुर्ण ॥ मंदिरि प्रवेशता वीघ्वा ॥
विश्वामीत्रे मांडिले ॥ ५९ ॥ सुरवासनी तारामती ॥ मंदिरा माजी जात होती ॥ हांडि
लागेन परती ॥ पाडिले क्षीती तयेसी ॥ ६० ॥ काटेनु जाती सै म्हणवोनी धरिले केसी ॥
सोटे धेवोनी तीयेसी ॥ मारिता जाला द्वे शीया ॥ ६१ ॥ द्यावउमवे जेथे ॥ चळ चळार
कवांहे तेथे ॥ थर थरा कापे चंडवाने ॥ केळी जैसी सकुमार ॥ ६२ ॥ धोवोन आला नृ
पनाथ ॥ ब्राह्मणाचे चरण धरित ॥ येर थर थरा कापंत ॥ कोषे बोलत यासी ॥ ६३ ॥

(5)

॥पांडव॥

॥४॥

ओरमासेऔठभारसुवर्ण॥देरेआधीआणोन॥तुघरातबैससीजाउन॥माझेस्मरण
तुजकैचे॥६४॥मीआताहवेघेदण॥तुजकरुणेदिठदकपाण॥रायेआनवीले
सुवर्ण॥भांडारियासीसांगोन॥६५॥पुढेकेलिसुवर्णरासी॥येरुह्मणेहारिचंद्र
सी॥आमुचेआत्मासेदेसी॥पडिलीतीकैशीतुते॥६६॥आमुचेआत्मासेदेउन
कायेसेहेकरितोसीदान॥गुप्तवरीऐशीकउन॥सीकविलेहेतुजलागी॥६७॥
तुवासकळराज्यदान॥दिधलेमजसायधुवन॥आंकुशेलगामलेरवणीजाणः
हाणतुवादिधलि॥६८॥रायेचेरणीठेविलासाथा॥ह्मणेधन्येकेलेमजआताः
राज्याआंतीनर्कतखता॥कोणभोगावहे॥६९॥माझेवासेउतरले॥रुपाळु
वापावणकले॥विप्रह्मणेबहुनबोले॥मासीदक्षणेदेआधी॥७०॥मगप्रधा
नादिसकळजना॥राजासांगेकरुणप्रार्थना॥म्याराज्येदिधलेब्राह्मणा॥याचीआ
ज्ञापाळीजे॥७१॥मासीदक्षणेदेमजलागुणी॥ह्मणेनबांधीतेक्षणी॥तारामती
सकेहरीधरणी॥मारितसेक्रोधे॥७२॥जीचामुखेचंद्रदेखोनी॥चंद्रलाजेआ

॥तापअ॥

॥३०॥

॥४॥

(5A)

धोवदनी ॥ तिचे हास्त बांधि आवळोनी ॥ समस्त जना देखता ॥ ७३ ॥ वीश्वामीत्रा
सलोकरी ॥ ओदेती ॥ कैचा हावानीलानगराप्रती ॥ सकळ लोक प्रज्यारडती ॥ ता
रामती पाहोनी ॥ ७४ ॥ दोघातोंडिचा पडिमारीत ॥ आश्रुदंभ उभडावाहात ॥ लोक
सद्गदित समस्त ॥ पोडो देखेन तपेवि ॥ ७५ ॥ नगरिचे वेव्हारि धावती ॥ स्त्रणती आ
ही सोडुन पती ॥ आत्मा हव्या नाहि मीती ॥ मेळुनी श्रुती आणीक ॥ ७६ ॥ मग
बोले हारि श्रुते ॥ जे प्रज्याचे दूखे ते नृपवर ॥ ते पारच्या डाळ नृपवर ॥ भोगी ती शो
रवरव ॥ ७७ ॥ वीश्वामीत्र म्हणे नुघेसी ॥ मीरुडे न दिवे व्हारियासी ॥ सकळ पृथ्वी
च्या घनासी ॥ स्यामीमीचो धारि ॥ ७८ ॥ मारुती तामतीते ॥ वीप्रमारिनी बुरहा
से ॥ यारि धावेन धरि स्वहासे ॥ रावरी लोक ते न धरि ॥ ७९ ॥ तोरो हि रास पुत्रये
उन ॥ धरि वीश्वामीत्राचे चरण ॥ स्यामीमीनाहान राहिन ॥ हव्ये देइ न तुमचे ॥ ८० ॥
तो वीश्वामीत्र म्हणे ते बेळा ॥ हे कोणाचे मधी पोराते ॥ फार बडबडिते आगेळे ॥
म्हणे न मारिले सोठे वरि ॥ ८१ ॥ राव म्हणे माझा कुमार ॥ ओरु तुमचा कींकरा ॥ वी
प्र म्हणे दावेदार ॥ पुढे राव्ये देई लहा ॥ ८२ ॥ म्हणे न फडफडा मारित ॥ लेकस

(6)

॥पांडवप्र॥

॥५॥

भुमीवरिलोळत॥ स्मणेमीदि ब्यारोजेनेधेसत्ये॥ बापेतुस्मासदिधलेते॥ ८॥ मगर
षोस्मणेतुस्मीतीधेजनी॥ मास्थानगरातुनबाहेरजाणे॥ मासीदेसेणाफेडणे॥ वेगे
करुणआताची॥ ८४॥ रावस्मणेनवरवंडाबाहेरि॥ वारानसीमाहानगरि॥ तुमचीद
सनानीधीरि॥ भल्ल्यापासीफेडिना॥ ८५॥ सागरादिवसाफेडिणरण॥ स्मणेनदिधं
लेभाषेदान॥ मगतयाचीआज्ञाधेउन॥ तीधेचाकिलेवारानसीये॥ ८६॥ तोवी
चासीत्रधावत॥ तारामतीसकेरीधरिता॥ मासीवल्ल्याळंकारसमस्त॥ फेडा
नजायेवनाते॥ ८७॥ तीधाचीवस्त्रेआळकार॥ धेउनउघडिकेलिसमग्र॥ वल्ल
कलेवेकुनसत्वर॥ नीधतीजालीतीधेजन॥ ८८॥ नगरातुनउघडिचालीली॥
तेव्हयेकचीहाकजाली॥ सकळप्रख्यानीतेवेळे॥ सीरेआपठिलीधरणीते॥ ८९॥
स्मणतीहारिसेर्वशानारायेणा॥ हेकादुःखदावीसीनयना॥ वनाजातोहारिश्चें
दूराणा॥ चेरणचालीचालत॥ ९०॥ हारिश्चेंद्वोएसामुपती॥ आतानेदेखोपुछ
ती॥ लोकरउतपाठिलागती॥ करितीरवंतिबहुत॥ ९१॥ जेनरेउधायेमोकलु
न॥ सुपक्षीकरितीसदन॥ योरआंकातजालाहारण॥ कोणाआमपणीनाम्बे॥

॥तापअ॥

॥३०॥

॥५॥

(6A)

॥९२॥ वीश्वामीत्रस्त्रणैरायाप्रती ॥ लोककातुजमागेयेती ॥ म्याकायेकरावेनीश्वी
ती ॥ वोसनगरसांगपा ॥९३॥ तवरायेसकळलोक ॥ परतवीलेजोडोनीहस्तक ॥ तीघे
चालीलेनीसंक ॥ चेरणचालीयेकली ॥९४॥ पुढेहारिश्चेंद्रनृपवर ॥ मागेनारामतीसुं
दर ॥ हाळुहाळुरोहिरासकुमर ॥ चेरणीचालतवशाते ॥९५॥ सुर्यासस्त्रणेवीश्वामी
त्र ॥ आताउघडिबाराहिनेत्र ॥ तपोलगलाहिनकर ॥ वीश्वामीत्रआज्ञेने ॥९६॥ पर
मतीवृतापेवासरमणी ॥ पाषाणउलतीउल्लेधरणी ॥ तृणगेलीकरपोणी ॥ उदक
मेदिनीथेबनसे ॥९७॥ वरुणासांगेवीश्वामीत्र ॥ उदककोठनकोआणुमात्र ॥ समीर
होयेतुस्थीर ॥ नकोयेउतीधावरि ॥९८॥ वृक्षनाहिकळनाहि ॥ सुर्यतीवृतपोमाहि
सराठेपसरिलेतेणेमहि ॥ वाठकर्णहिराना ॥९९॥ उल्लेमहितापलीआसांत ॥
शेषाचामाथाहिपोळत ॥ तळव्याचीआगीमाथायेत ॥ वृशेणेजातप्राणसाचा
॥१००॥ तीघेतापलीउल्लेकरणी ॥ तोंडारवरसआलाराठेन ॥ उदकेविणजाती
प्राण ॥ तीघाचेहितेधवा ॥११॥ मार्गिजोतीघेजात ॥ उल्लेस्यचेआंगकरपत ॥ मा
तेपाणीदेपाणीमागत ॥ राहिरासतेधवा ॥१२॥ केरडेतेांडपडत ॥ बाळाजालामृ

॥पांडवप्र॥

॥६॥

छांगंत ॥ वरीलाथोर आकांत ॥ मायेबापास ते धवा ॥ ३ ॥ बोरपाणी नाहियेथे ॥ आश्र
 पात आले रायाते ॥ कडे घेतले रोहिदासाते ॥ पाइरक वाहत ॥ ४ ॥ उदका कारणे
 हारि श्वेद ॥ रोधीत जायेगीरि कंदर ॥ आठ सरोवर वीहिर ॥ गंगा समग्र कोरल्या ॥
 ५ ॥ उदक न मीळे कोरे जाण ॥ आला माघोर परलोत ॥ रोहिदास उदके जाण ॥ प्राण
 सोडु पाहातसे ॥ ६ ॥ मग जवळी वसे ननु पनाथ ॥ वदना पुत्राचे न्याहाळीत ॥ वारा धा
 लित पुढे घेत ॥ हृदई धरित नयासी ॥ आसे पुढे पुढे घालत ॥ साउली नदिसे तेथ
 जालाथोर आकांत ॥ पर्क्षी दिखता रदन करि तीपै ॥ ७ ॥ तव वीश्वाभीत्र काये करि
 त ॥ बृहद्ब्राह्मण होउनीयेत ॥ रोवे केलें उदक ॥ आसे पुसत कोरुन आले ॥ ८ ॥
 तो म्हणे मासीखी गर्भीनी ॥ येक पुत्र ओह मज लागुणी ॥ तीचे आन्हवानी वणी ॥
 पादरक्षो दे आत्मा ॥ ९ ॥ पादरक्ष्या देसी लहाना ॥ तरि चुकसी ये मयातना ॥ ऐकता ऐ
 सी वचन ॥ तीचे दिधल्या पादरक्ष्या ॥ १० ॥ ब्राम्हण गुप्त जाला तेथे ॥ तीचे आन्हवनी
 जाती पंथ ॥ उरुणे आंग करपत ॥ कैची तेथे साउली ॥ ११ ॥ पायाचे भोस केनीवाले ॥ जे
 थें जेशे पडती पाउले ॥ रुधीर तेथे सांडले ॥ प्राण जाले कासावोस ॥ १२ ॥ वाकरवाद्या

॥तापअ॥

॥३०॥

॥६॥

(७४)

वरिघेत आसे ॥ मानगकिलीरोहिदासे ॥ मातेपाणी म्हुणत ॥ दोवीश्रमती ऐकता ॥
॥१५॥ वारानयेवी आणुमात्र ॥ करपोने गेलेशेरिर ॥ कठुलागले आंबरा ॥ आस्य
त उक्ते करणीया ॥१५॥ मग वीश्रामी त्रते वेळी ॥ पोहे उदकाची वाढेत घातली ॥
भोवती वृश्चाची साउली ॥ सुगंधघोया प्रककत ॥१६॥ तथे कुसुमाच्या सेजा
रची लया आसती नाना वाजा ॥ भोगागंगा सुते जा ॥ रंभेतुलेय पै तथे ॥१७॥ स
त्वळाळा कथा तयाचे ॥ उपये वरिना ना परिचे ॥ परिस त्वहारि श्रेंदहाचे ॥ न
ठळे साने सर्वदा ॥१८॥ उदक घेत त्वारि ॥ वीश्रामी त्रसामोरायेत ॥ स्मरणे तु
लिश्रमला बहुत ॥ उदकाण वरि ॥१९॥ चला पोहे आश्रमाते ॥ वीश्रंती
पावतेथे ॥ हारि श्रेंदहा स्मरणे सत्य ॥ तुला नेला दिवरा ॥२०॥ जेणे पोहि
चे उदक घेतले ॥ त्याच पुन्ये सर्व गेले ॥ जे आत्र छेत्री जे वीले ॥ साने सरले सु
कृत ॥२१॥ ऐसे बोलोन हारि श्रेंदहा ॥ पुढे जात सप्तसमुद्र ॥ उदक नसीवे आणु
मात्र ॥ सत्वधीर माहाराज तो ॥ तामागुनी आली तारामती ॥ ब्राह्मण स्मरणे म

(8)

पांडवप्र०॥

॥७॥

हासती॥ तुश्मलिसखाश्रमाप्रती॥ चालतेथेमासीया॥ २३॥ मगतेबलेवाणी॥ मी
हारिश्चेंद्राचीराणी॥ मीयेथीचेपेइनपाणी॥ हेस्वनिहिनघेड॥ २४॥ जाईलतरिजा
वोप्राण॥ परिमीनकरिउदकप्राशन॥ मगमोवचाहारिश्चेंद्रकरुण॥ आश्रमीब्रा
ह्मणेबैसवीला॥ २५॥ नानापरिचयप्राप्त॥ मीगीतसेहारिश्चेंद्र॥ तारामतीस
ह्मणेवीप्र॥ पैलभ्रतारनुभापाहेपा॥ २६॥ पावारिवतुजपाहि॥ चालआश्रमा
लवलाहि॥ यरिम्हणेऐसकाहि॥ मगजायापासुनी॥ २७॥ शेषसांडिलपृथ्वीभा
र॥ मर्यादासांडिलसांगर॥ परिनसांडिसतहारिश्चेंद्र॥ पोहेद्वारनप्रवेश॥ २८॥
तारामतीपुढेजाल॥ ब्राह्मणम्हणेमनात॥ धन्येमाउलीआहुत॥ सखईचेपैअ
से॥ २९॥ तोयतादेखीलारोहिदास॥ वीश्वामीत्रह्मणत्यास॥ उदकघेडसाव
शे॥ भागीर्थीचेबाळका॥ ३०॥ तोम्हणेआनखेजीमोजन॥ पोहेचेकेलेउदकपा
ण॥ हेसुर्येवैसीपुर्ण॥ वर्तलेचनाहि॥ ३१॥ तैसाचीबाळपुढेजाल॥ ब्राह्मणम्ह
णेधन्येयाचेसख॥ मातेमाघेश्रमत॥ बाळजालतैसाची॥ ३२॥ वीश्वामीत्रपुढे

॥तापअ०॥

॥३०॥

॥७॥

(8A)

जाउनी ॥ वनवाला विलाचहुकुडुनी ॥ सावजे जाती पळोनी ॥ आकांतवनी वर्त
ला ॥ ३३ ॥ पक्षीतरफुडोनी मरती ॥ ज्वाळा आंतराळी जाती ॥ धुरदाठला दिशा प्रती ॥
नदिसती येकमेका ॥ ३४ ॥ तारामती स्मणे रोहिदासा ॥ आता तुवाचसी कैसा ॥ मग
स्मरेलक्ष्मी वीलासा ॥ दुरुष्णा गोवींदा माधवा ॥ ३५ ॥ वोनवाया कासी सोबंत ॥ बा
ळमोत कंठिमी गी घालित ॥ बोरतुज काय्या लुपोठात ॥ कोठे लपड सांगया ॥ ३६ ॥
हारिश्चंद्र बोलवचेन ॥ आस्ती दास आले मरण ॥ परित्या ब्राह्मणाचे रण ॥
माया पुर्णवैसले ॥ ३७ ॥ राजा लणेतो मती ॥ दृढ ईचीं तावा श्रीपती ॥ ज्याचे
नाम घेता हारती ॥ सकळ हि संकंठ ॥ ३८ ॥ रतुरो रोहिदासा ॥ आंती स्मरे जे गंते
वासा ॥ वैकुंठपती आदि पुरुषा ॥ ब्रह्मनारायण ध्वनी ॥ ३९ ॥ रोहिदास घेउनी कडे
वरि ॥ पुढे रावजात सडकरि ॥ तोचुकलितारामती सुंदरी ॥ पडलिदुर आउमा
गी ॥ ४० ॥ तारामती सभोवते पाहिले ॥ स्मणे पती पुत्र जळोनी गेले ॥ आता माझे
उरले ॥ प्राण व्यर्थ कासीया ॥ ४१ ॥ पती पुत्र गेले जळोनी ॥ मग म्या काये करावे
वाचोनी ॥ मग स्मणे बोर आंगी ॥ गवेदेई पोठात ॥ ४२ ॥ परि मासा बाळभुकेला

(१)

॥पांडवप्र॥

॥८॥

श्रानसंघरहितकेवळ ॥ वाठपाहातयासेलबाळ ॥ स्वर्गपंथेपैजाता ॥ ४३ ॥ के
लासुर्यासीनमस्कार ॥ हृदईचींतीलारमावर ॥ डावळीकेवैस्वांभर ॥ प्राणद्याव
यासीतीने ॥ ४४ ॥ ऐसेदेखानीवीश्वामीत्र ॥ वेगेवीसविवैस्वांभर ॥ तेवेळीहोउ
नीवीप्र ॥ सतीपासीपातला ॥ ४५ ॥ मगझणेवोपतीवृते ॥ कोठेजातीसयेणे
पंथे ॥ यरिहाणेतातातुल्याते ॥ वीबारितेसांगा ॥ ४६ ॥ पुरुषआणीयेकबाळ
तत्वता ॥ रेखीलेकायेतु ॥ योयेता ॥ येरुहाणेपैलपुत्रआणीपीता ॥ जकोनी
पडियली ॥ ४७ ॥ तोवरसंगेलासांग ॥ मेलोदोघे ॥ भाजोन ॥ मगहावितने
उन ॥ कोणाकापयेनकळेची ॥ ४८ ॥ काटेचीमडीकेलि ॥ परितीसरवरि
वागलि ॥ मगधरणीवसांगदाली ॥ हृदईकवकीदोघाते ॥ ४९ ॥ मगझणे
लेआवसरि ॥ मजसोडेनवनंतरि ॥ पेंणेकेलेबहुदुरि ॥ दोघेजनेयेकहा
ची ॥ ५० ॥ आयेछेचाराजेहा ॥ परमउदारागुणसमुहा ॥ सत्वसीळाहारि
श्रेंहा ॥ महाराजाछेत्रपली ॥ ५१ ॥ सकळपृथ्वीचेभुपती ॥ तुसीयापाया
सीलागती ॥ त्रैलोक्यभरितुसीकीर्ती ॥ केसीगतीतुजजाली ॥ ५२ ॥ रोही

॥तापआ॥

॥३०॥

॥८॥

(११)

रासागुणनीधाना॥ तुवाकलेमासीयास्तनपाना॥ मजसोडुनसगुणा॥ वड
लासांगातेगेलासी॥ ५३॥ पाणीपाणीकरितागेलाप्राण॥ बोरपडिलासीअंने
वीण॥ मासीकायातुजवरून॥ वोवाळीणपुत्रराया॥ ५४॥ आयोध्यापतीपुत्रा
समवेत॥ जळोनीपडिलावनात॥ पक्षीवृक्षेसुदणकरित॥ शोकऐकोनतया
चा॥ ५५॥ उगउगजीप्राणपती॥ शुधाकांततुहीश्रैमलेती॥ माझ्याकुरळ
केशीनीश्रवीती॥ चेरणतुमवेसाडिन॥ ५६॥ मगलोवीप्रहणेतारामतीसी॥ सु
र्यगेलाआत्ममानासी॥ तुकीतीसककरिसी॥ चालआश्रमामासीया॥ ५७॥
तेह्यणेऐकताउतर॥ मासावनीसडुनप्रतार॥ वीथकरमाझेशेरिराव्यर्थ
आताठेउनी॥ ५८॥ मगह्येणधर्मजा॥ नितारसवधेईनआंझी॥ येरह्येण
ऐकीलेश्रवणी॥ पतीतुज्ञानआसी॥ ५९॥ आपूल्यापतीचेरुणफेडसील॥ त
रिस्वर्गीमुक्तहोइल॥ व्यर्थप्राणवचुनफळ॥ कायेआसेसांगपा॥ ६०॥ यरि
ह्येणसत्येब्राह्मणा॥ देणेओहब्रह्मरुण॥ द्वितीयेजेनीफेडुनोजाणा॥ आं
तरायासीनसेवी॥ ६१॥ मगतोब्राह्मणतेशुनगेला॥ घोरआंधःकारपडिला॥

॥पाउव॥

॥९॥

सौणै

वीश्वामीत्रे व्याघ्रपाठविला ॥ करुणमावेवातेधवा ॥ ६१ ॥ व्याघ्रेरोहीप्रतेवेढोनी ॥
 घेउनीगेलसतीपासोनी ॥ यरिआरडतवनी ॥ नाहिकोहीदुसरे ॥ ६२ ॥ सलीतळ
 मळीतेवेळा ॥ तोआकस्मातसुर्यउगवला ॥ तोहारिश्चंद्रोहिदासआला ॥ आ
 वचीतातेवाठे ॥ ६३ ॥ तारामतीपतीनेशयेधरि ॥ वर्तमानसंगेतेआवस्वरि ॥
 येहिंदस्वरसुनधारि ॥ साचीकणीआगाध ॥ ६४ ॥ गीरिकंदरेआरप्ये ॥ कमीत
 जातीतीवेजने ॥ वोसनगरम्यसुरवन ॥ सोडोणजातीपुढेची ॥ ६५ ॥ ऐसी
 जोतीवेजात ॥ तोवाराणसीदेखीलआकस्मात ॥ जेआवलोकीतासमस्त ॥
 पापेजातीजळोनी ॥ ६६ ॥ तोवाराणसीवीरवेना ॥ नवर्णवैसहस्रवदना ॥ वी
 स्वनाथनगरिनयना ॥ हारिश्चंद्रदेखील ॥ ६७ ॥ देखीलनेत्रीभागीरथी ॥ आ
 वलोकीतापोपेनशेती ॥ पावनकरावयात्रीजेगती ॥ वाहेहीतीसर्वदा ॥ ६८ ॥
 मगत्रीवर्गीतेवेळी ॥ सावंगवाराणसीनमीली ॥ श्रानेकरिताभागीरथीजेनी ॥
 सुरवावलीसावंगे ॥ ६९ ॥ घेतेलवीश्वनाथदर्शन ॥ वीहमाधवासघालि
 तलोरांगण ॥ तेवीश्वामीत्रेयउण ॥ उभागकलातेधवा ॥ १७० ॥ लुहामाघे

॥तपअ॥

॥३०॥

॥९॥

(10A)

कीतीहिंउवे॥ऐसेराणकासयाकरावे॥ब्राह्मणासीचाळवावे॥कोण्यागुसणेसी
कवीले॥७१॥मर्यादाचारिवसयाजीजाण॥सुर्येजोजायेआस्तमाना॥सलख्या
वीमाप्रीहक्षेणा॥म्हणेनित्यासीआउवीले॥७२॥हारिश्चंद्रस्मणेतेक्षेणी॥आजी
इइनदुलालागुणी॥स्वाभीकहलेतीवणी॥नीजचेरणीचारुता॥७३॥रायेत्री
भुकाचीमुहिका॥चुणहातीहेतीदेता॥तेवीकुनीयायेका॥चुणपोंडिघेतली॥७४॥
चुणबांधोनीयामाथा॥आस्मासरावस्मणेकोहीदेता॥जेनसमुद्रायेयाभोवता॥
पाहावयासीमीळाला॥७५॥अस्मासीसजालाचेकवती॥कायेजालीयान्वीसंप
ती॥तेरायासीस्मणेतारापाती॥जेनयतीवोकासांधी॥७६॥सतीच्यामाथाचु
णबांधोनीया॥उभीकेलीवीनवना॥वीर्यपोहानीया॥रुदनकरितोगहि
वरे॥७७॥यात्रामीळालिवारानसी॥नानापरिचेपाहातीपापसी॥स्मणतीऐ
सीयेमाउलीसी॥कोणवीकोदुरासा॥७८॥जीवीयानरबावरुण॥मदनसां
डगवोवाबुन॥जीचेपाहतावरुन॥चंद्रलाजेनीजांघहोये॥७९॥तोआहि
केपातलिबहुत॥बुद्धकुंठणीयाआल्लोतथे॥देखानीसौंदर्यआहुत॥सुव

मूळ प्रत पाहण्यासाठी संपर्क

इतिहासाचार्य वि.का. राजवाडे संशोधन मंडळ, धुळे
राजवाडे पथ, गल्ली नं. १, धुळे-४२४००१ (महाराष्ट्र)
दूरध्वनी क्रमांक (०२५६२) २३३८४८
Email ID : rajwademandaldhule@gmail.com